

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Marie Lutovské *Komu patří Black Hills? Nárok nativních obyvatel Ameriky vůči vládě USA*. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2021, 105 s. včetně příloh

Marie Lutovská se ve své bakalářské práci na příkladu Black Hills, pohoří nalézajícího se na území státu Jižní Dakota, věnuje problematice územních nároků nativních obyvatel Ameriky vůči Spojeným Státům. Činí tak skrze snahu zmapovat spor o toto pohoří a jeho proměny od doby jeho vzniku v devatenáctém století až po současnost. Otázku „Komu patří Black Hills“ přitom rámuje konceptem osidlovacího kolonialismu, jež stál u zrodu Spojených Států, a jež dodnes formuje jejich vztah s původními obyvateli Ameriky.

Práci autorka strukturovala do pěti kapitol - Osidlovací kolonialismus a práva původních obyvatel (s. 2-3), Siouxové a Black Hills (s. 4-13), USA a Lakotové v 19. století (s. 13-33), Konflikt o Black Hills od 90. let 19. století do 90. let 20. století (s. 33-58) a Konflikt o Black Hills od roku 1990 do současnosti (s. 58-68) – doplněné o Úvod (s. 1-2), Závěr (s. 68-71) a textovou a mapovou přílohu (s. 80-105).

První kapitolu autorka věnuje vymezení konceptu osidlovacího kolonialismu, který tvoří rámec pro interpretaci vztahu indiánských společenství a Spojených Států v průběhu celé historie jejich vzájemných vztahů. Kolonialismus přitom chápe společně s Wolfem nikoliv jako událost, ale jako strukturu, jež předurčuje podobu pojednávání vztahů.

Druhá kapitola je věnována stručnému představení vybraných aspektů předrezervační kultury a historie Siouxů, resp. Lakotů, jež se vztahují k Black Hills. Toto představení není nijak samoučelné, ale systematicky představuje ty z aspektů, jež hrají roli ve sledovaném územním nároku a jeho vyjednávání.

Samotné jádro práce autorka rozdělila do tří zbývajících kapitol, které odrážejí různá období zkoumaného sporu - období válečných střetů před internací Lakotů v rezervacích, rezervační období končící posledním pokusem o předložení zákona týkajícího se nároku na Black Hills v devadesátých letech a období od tohoto pokusu do současnosti. Ačkoliv zmíněné rozlišení je smysluplné a odráží zásadní změny, jež se ve sporu udály (jak ze strany Lakotů, tak ze strany USA), přeci jen bych čtvrtou kapitolu rozdělil na kapitoly dvě. Tím by struktura kapitol přesněji odrážela „etapy“ tohoto sporu a zejména významný obrat na straně Lakotů, kteří namísto finančního odškodnění začali požadovat navrácení Black Hills.

Autorka se v pojednání sporu neomezuje pouze na jednotlivé kroky, které Lakotové resp. Spojené státy podnikali, ale představuje širší kontext sociopolitického dění, ať již v podobě změn politiky USA vůči indiánům, rozvoji hnutí za práva etnických menšin či sociopolitické situaci ve státě Jižní Dakota, na jejímž území sporné pohoří leží. Ukazuje tak, že nároky Lakotů na Black Hills se proměňovaly na základě vývoje sociopolitického kontextu, který nicméně formoval a neustále formuje osidlovací kolonialismus jakožto struktura myšlení a z něj vyplývajícího jednání.

Předložená práce představuje ukázkovou kompilaci v tom nejlepším slova smyslu. Autorka pracuje celkem s 87 tituly anglojazyčné literatury, které téměř bezzbytku pokrývají vše, co bylo o problematice tohoto sporu napsáno. Vedle odborných textů pracovala i se zněním smluv mezi Lakoty a federální vládou USA, prohlášeními indiánských aktivistických organizací a vybranými mediálními zprávami z nedávné doby. Mimo jiné i díky spolehlivému odkazování na všechny zdroje předkládá ve své práci syntézu, která jednoznačně disponuje „přidanou hodnotou“ nad rámec pouhé reprodukce zjištění jednotlivých studií.

V některých pasážích se sice autorka nechává (na můj vkus) příliš unést líčením diachronní posloupnosti jednotlivých událostí na úkor synchronní analýzy aspektů, které vedly k popisované situaci, ale to lze přičítat i vlivu zdrojů, s nimiž autorka pracovala, a které jsou povětšinou historiografické. Nicméně každá kapitola obsahuje závěrečnou několikastránkovou pasáž, v níž se autorka věnuje právě shrnutí zmiňovaných aspektů.

Práci doplňuje příloha sestávající ze znění dvou smluv z Fort Laramie (1851 a 1868) a zákona z roku 1877, které představují stěžejní dokumenty vyjednávání tohoto územního nároku a sedmera map, které ilustrují proměny geopolitických podmínek vztahu k Black Hills. Ani tyto přílohy nejsou samoučelné a autorka na ně v textu systematicky odkazuje.

Jakožto vedoucí práce bych rád upozornil i na to, že autorka pracovala maximálně samostatně, ať ji ve fázích rešerše literatury, analýzy, tak i samotného psaní, a veškeré konzultace sloužily z mé strany pouze k jejímu směřování.

Na základě výše řečeného jsem přesvědčen, že práce nejenže jednoznačně splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, ale v mnoha ohledech je přesahuje. S velkou radostí ji proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze 21. 5. 2021

Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.